

ارزیابی خودکشی منجر به فوت و اقدام به خودکشی در استان کرمان

گاهنامه علمی آموزش

آذر ماه ۱۳۹۹

نشریه
آینده
بهتر

یافته ها:

نتایج این مطالعه نشان داد که میزان بروز خودکشی منجر به فوت در صد هزار نفر جمعیت در کل استان کرمان طی دوره ده و نیم ساله روند افزایشی داشته است، بطوریکه خودکشی منجر به فوت در سال ۱۳۸۷ برابر با ۳ درصد هزار نفر بوده که در سال ۱۳۹۷ با ۷۰ درصد افزایش به ۵/۱ در صد هزار نفر جمعیت رسیده است. کل موارد خودکشی منجر به فوت در طی دوره ده و نیم ساله ۱۰۰۶ نفر بوده است. خودکشی منجر به فوت در مردان و در افراد با تحصیلات پایین، بیشتر اتفاق افتاده، ولی در افراد متاهل و مجرد تقریباً به یک اندازه بوده است. روند خودکشی در استان نه تنها سیر افزایشی نشان می دهد، بلکه شتاب افزایشی استان سه برابر شتاب افزایشی کشور است.

در خصوص اقدام به خودکشی نتایج نشان می دهد که طی سال های تحت مطالعه، متوسط فراوانی اقدام به خودکشی ۱۴۵ درصد هزار نفر جمعیت می باشد، یعنی ۱/۶ برابر رقم کشوری که ۹۲ درصد هزار نفر جمعیت می باشد. این رقم در شهرستان کرمان به رقم هشدار دهنده ۲۵۹ درصد هزار نفر می رسد. زنان و افراد جوان ۱۵ تا ۲۴ ساله بیشتر در معرض خطر اقدام به خودکشی هستند. تقریباً نزدیک به یک چهارم این افراد تحصیلات زیر دیپلم داشته اند.

مقدمه:

خودکشی یک تهدید جدی سلامت عمومی و یک آسیب اجتماعی است که حکایت از دگرگونی های اجتماعی دارد. این معصل، یک مقوله بسیار پیچیده با علل و دلایل متعدد است که به راحتی نمی توان برای پیدانمودن علت های آن به نتیجه قطعی دست یافت.

به موازات مدرن شدن جوامع و گسترش فرهنگ فردگرایی، زمینه های اجتماعی و روانی خودکشی بیش از پیش بروز و ظهور می نماید؛ لذا برای پیشگیری از آن لازم است تمامی دستگاه های دولتی، نهادهای مدنی و سازمان های مردم نهاد به صورت منسجم هم افزایی داشته و با تهیه یک برنامه علمی و منسجم و جامع، گام بردارند. تا کنون، تنها چند کشور پیشگیری از خودکشی را در میان اولویت های بهداشتی خود قرار داده اند و تنها ۳۸ کشور گزارش داده اند که یک استراتژی پیشگیری از خودکشی ملی دارند.

امروزه خودکشی یکی از مشکلات عمدۀ اجتماعی و بهداشت روانی در بسیاری از کشورهای دنیا به شمار می آید و حتی در بعضی کشورها موارد مرگ و میر آن از مرگ و میر ناشی از تصادفات بالاتر است. طبق آمار سازمان بهداشت جهانی سالیانه نزدیک به ۸۰۴ هزار نفر در سراسر جهان به علت خودکشی جان خود را از دست می دهند.

روش کار:

مطالعه حاضر در پنج فاز مجزا، با هدف شناخت موارد اقدام به خودکشی و خودکشی منجر به فوت طی سال های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۷ لغایت نیمه اول سال ۱۳۹۷ انجام پذیرفت. علاوه بر این، موارد خودکشی منجر به فوت نیمه اول سال ۱۳۹۷ با روشن کالبد شکافی شفاهی مورد تحلیل و علت یابی قرار گرفتند. سلامت روان افراد اقدام کننده به خودکشی و همچنین سلامت روان و فراوانی افکار خودکشی جمعیت عمومی، نیز در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند.

نتیجه گیری:

در مجموع بانگاهی گذرا به جایگاه استان کرمان از منظر عوامل زمینه ساز خودکشی از جمله فقر، اعتیاد، کم بودن سرمایه اجتماعی و همبستگی اجتماعی، افسردگی و یأس، نارضایتی زناشویی، و تجارت منفی دوران کودکی در قیاس با سایر استان‌های کشور از یک سوی، و بالاتر بودن آمار خودکشی منجر به فوت و اقدام به خودکشی و شتاب افزایشی آمار در دو سال اخیر، چنین می‌توان نتیجه گیری نمود که استان کرمان در برابر خودکشی آسیب پذیری جدی دارد، و لازم است همه دستگاه‌ها در زمینه کنترل این آسیب اجتماعی بسته به فراخور در جهت حل مشکلات کلان اجتماعی، خانوادگی و فردی مردم استان گام‌های مؤثرتری بردارند.

از بین شهرستان‌های استان کرمان، شهرستان‌های کرمان، زرند و بم دارای بیشترین نرخ اقدام به خودکشی بوده‌اند. انتظار است رقم اقدام به خودکشی حدود ۱۰ تا ۴۰ برابر رقم خودکشی منجر به فوت باشد، که در این تحقیق حدود ۲۸ برابر شد. به این مفهوم که از هر ۲۸ نفری که اقدام به خودکشی می‌نماید یک نفر فوت می‌نماید. از آنجاییکه ۵۰ درصد کسانیکه یکبار خودکشی می‌کنند دوباره کار خود را تکرار می‌کنند، حمایت اجتماعی و روانی این افراد بسیار مهم است. علاوه بر این حمایت روانی بستگان درجه یک آنان نیز توصیه می‌گردد.

بررسی مربوط به کالبد شکافی شفاهی که بر روی فوت شدگان نیمه اول سال ۱۳۹۷ صورت گرفت نشان داد که موارد فوت در اکثر موارد در منزل اتفاق افتاده است و در حدود یک چهارم این افراد سابقه مصرف مواد و $\frac{1}{4}$ درصد سابقه مصرف الکل داشتند. بنابر اظهار بستگان، افسردگی، اختلافات خانوادگی، مصرف مواد و مشکلات مالی چهار دلیل عمده خودکشی گزارش شده است.

نتایج مطالعه بررسی سلامت عمومی بر روی اقدام کنندگان خودکشی نشان داد که بیش از ۹۰ درصد از افراد، مشکوک به ناخوشی روان بودند که این بدین معنی است که بیش از ۹۰ درصد از این افراد نیاز دارند تا بررسی‌های بیشتری بر روی آن‌ها انجام شود. این یافته اهمیت دسترسی به خدمات کیفی سلامت روان در اقصی نقاط استان را گوشید می‌نماید.

تحلیل سلامت روان مربوط به جمعیت عمومی نشان داد که نزدیک به ۴۰ درصد از افراد، مشکوک به ناخوشی روان بودند که این بدین معنی است که درصد قابل توجهی از مردم عادی استان، صرف نظر از آنکه افکار خودکشی دارند یا خیر، نیازمند ریشه یابی مشکلات اجتماعی و فرهنگی هستند که تابه این سطح احتمالاً دچار ناخوشی روان هستند.

